

VALTUUSTOALOITE

Helsingin huolehdittava siitä, että hätämajoituksen järjestäminen noudattaa perustuslakia

Mediassa on esitetty, että kaupungin työntekijöitä on viime tammikuun (2016) pakkasilla ohjeistettu tavalla joka on vaarantanut ihmishenkiä. Mediassa on myös väitetty, että sosiaalityön päivystyksen työntekijöiden mukaan Helsingissä on riittämättömästi hätämajoituspaikkoja. (Ks. esim. Voima lehti 1/2016, ss 11-12.) Tämän lisäksi on ilmennyt, että sote-viraston hätämajoitusta koskeva ohjeistus sitouttaa hätämajoituksen tarjoamiseen maasta poistumiseen, mikä on perustuslain vastaista. Hätämajoituksen ajallinen rajaaminen ei myöskään ole lainmukaista.

Oikeusasiamies on antanut kriittisen lausunnon Sosiaali- ja terveysministeriön hätämajoituksen linjauksiin liittyen, joita myös Helsingin virkamiehet kertovat noudattavansa.

Ehdotamme, että valtuusto lähettää kaikille kaupungin työntekijöille kirjallisen ohjeen, jonka mukaan kovilla pakkasilla ja muissa vaaratilanteissa jokainen työntekijä on aina velvollinen ensisijaisesti tekemään ratkaisujaan Suomen perustuslain ja muiden oikeudellisesti sitovien velvoitteiden perusteella. Esimerkiksi lämmin yösija on aina jokaisen Helsingissä oleskelevan ihmisen subjektiivinen oikeus. Kirjeessä on, kaiken epäselvyyden välttämiseksi syytä korostaa, että ohje on aina ehdottoman velvoittava, kaikista mahdollisista muista, kenties epäselvistä tai muita tulkintoja näennäisesti mahdollistavista ohjeista riippumatta. Toisin sanoen, koska, kuten apulaiskaupunginjohtaja Laura Rätty on aivan oikein todennut, "sosiaalityön ammattilaisilla on harkintamahdollisuus [hätämajoitus]asiassa", niin harkintamahdollisuutta ei Helsingissä saa missään oloissa käyttää tavalla joka vaarantaa perusoikeuksien toteutumista.

Samalla kehoitamme kaupunginhallitusta selvittämään, miten hätämajoituksen riittävä tarjonta voidaan jatkossa turvata niin, että paikkamääriä lisättäisiin järjestämällä hätämajoitusta kaupungin omana toimintana tai yhteistyössä kansalaisjärjestöjen kanssa ilman että paikkoja joudutaan ostamaan kriisitilanteissa kalliiseen hintaan yksityisiltä voittoja tavoittelevilta yrittäjiltä.

1+32

Helsingissä 16.3.2016

Thomas Wallgren ja Veronika Honkasalo